

Tisovské okénko

Zpravodaj obce Tisová

říjen 2015

Ohlédnutí za Srazem rodáků 2015

Po deseti letech se v naší obci dne 20. června 2015 opět konal „Sraz rodáků“ a příznivců obce Tisová. Zatímco jsme o prázdninách prožívali parné léto a padal teplotní rekord jeden za druhým, s počasím na Sraz rodáků to vypadalo všelijak a obava o hojnou účast pozvaných byla každodenní. Zapůjčení velkého „párty“ stanu bylo jistotou pro případ deště. (Dnes, po parném létě a nedostatku vody ve studních, se tomu můžeme pouze pousmát).

Počet účastníků srazu se během celé soboty velice měnil. Zatímco při kladení věnců u pomníku padlých byl počet minimální, v areálu TJ bylo postupně zaplněno do seznamů přítomných na 250 osob. Účastníci Srazu rodáků měli možnost shlédnout výstavy v rámci otevřených dveří v Základní a Mateřské škole, na malém sále kulturního domu, v hasičárně, tělocvičně i v kapli.

Již tradičně byli středem zájmu naši nejmladší účinkující z Mateřské a Základní školy, včetně mažorettek pozvaných z Domova dětí a mládeže z Chocně pod vedením tisovské rodačky Vlasty Duchoslavové. Vyvrcholením odpoledního programu bylo vystoupení dětského dechového orchestru pod vedením Václava Drobného.

Osvědčili se i moderátoři Renáta Synková, účetní obecního úřadu, a Radko Jiroušek, předseda kulturní komise.

Program Srazu rodáků se s podvečerem plynule přesunul do bodu vydařené taneční zábavy i s prodloužením do pozdních hodin a nechyběl ani ohňostroj. Poděkování patří všem, kteří se zúčastnili tohoto srazu, ale i těm, kteří se podíleli na vlastní přípravě této akce a také všem spolkům za přípravu bohatých výstav. **-ve-**

Josef Kosek, Stanislav Peterka č. 43 (se synem), Jaroslava Benešová, rozená Eliášová č. 101

Pavel Šereda, Eva Růžičková, Jarmila Šeredová, Marie Duchoslavová, Hana Doležalová, Marie Pechancová.

Nedostatek vody na Zaháji

Začátkem srpna letošního roku, po několika desetiletích, opět „vyschla voda“ v obecní studni na kopci na Zaháji (k 25. září bylo na OU oznámeno vyschnutí studny také pod kopcem). Díky rychlé pomoci VAKu Vysoké Mýto jsou od té doby spoluobčané zásobováni cisternou, která je umístěna na návsi. Je to v letošním roce již třetí nepříjemná zkušenost s vodou na Zaháji. Poprvé to bylo upozornění rodiny Marešovy na kalnou až zapáchající vodu v jejich studni. Další nepříjemná informace se týkala výsledku rozboru vody ve studních v jednotlivých nemovitostech. Jediný kladný výsledek rozboru vody byl u rodiny Pavlíčkovy, v pořadí druhý skončil těsně pod limitem rozboru vody na pile (bývalý teletník) u pana Prachaře. V současné době se zpracovává odbornou firmou technicko ekonomická studie na danou situaci a možné dotace, která by přispěla k vyřešení problému s vodou na Zaháji. Vlastníci nemovitostí na Zaháji obdrželi poštou vyrozumění a mají možnost se do

konce října vyjádřit k souhlasu s případnou výstavbou vodovodního řádu na jejich pozemcích, včetně napojení jednotlivých domů na obecní vodu. **-ve-**

Slovo starosty

Vážení spoluobčané, Letošní parné léto nás velice překvapilo nadprůměrnou teplotou, ale hlavně po průměrných dešťovými srážkami.

Důsledkem toho byl zvýšený odběr vody ze studní na zalévání všeho druhu. V několika případech došlo k „vyschnutí“ studní na Pekárce, včetně té obecní studny na kopci na Zaháji.

Nová stavební vyhláška nařizuje stavebníkům nových rodinných domů, aby si dešťovou vodu ze svých střech ponechali (vsakovali) na svém pozemku, a nepouštěli do kanalizace (kde se za nemalé peníze musí znovu vyčistit). Letošní léto nás přesvědčilo o důležitosti tohoto nařízení, které, jak se zdá, bude důležité i pro ostatní vlastníky nemovitostí. Budeme se muset opět naučit, jak zadržovat vodu na svých zahradách a v krajině všeobecně. A naopak zabránit velké vodě, aby při přívalových deštích nečinila škody na majetku občanů a obce.

Vojtěch Eliáš

Usedlost „venkovského typu“

Na horním konci naší obce se posledních několik let opravovala nemovitost č. 34 (Jetmarovo). Jedná se o citlivé stavební úpravy, které zachovaly ráz a styl typické venkovské usedlosti se dvorem. I tomuto majiteli nemovitosti patří velké uznání. Pohled na dvě stylově opravené sousední nemovitosti č. 34 a 35, po obou stranách potoka, musí zaujmout každého pozorného kolemjdoucího. **-ve-**

„Brožura 2015“

Zastupitelstvo obce společně s místními spolky připravili a nechali vytisknout ke „Srazu rodáků“ tzv. brožuru - fotograficko textový dokument ze života občanů obce Tisová - Zaháj. Tuto brožuru je možné si i nadále zakoupit na obecním úřadu nebo v prodejně Konzumu za 50,- Kč.

Už jsme zase spolu, v novém školním roce, kamarádi z mateřské školy...

Po prázdninách a dovolené všichni odpočali, plní zážitků a energie se vracíme zpět, abychom naplnili dny školního roku pro naši drobotinu.

Díky podpoře zřizovatele a feditelství ZŠ a MŠ, současně prázdninového úsilí všech zúčastněných, došlo k reorganizaci průchozí chodby s následným uložení pomůcek pro vzdělávání do prostor nového regálu. Též výmalba horní třídy a kuchyně tyto prostory výrazně obnovila. Dětem se bude jistě krásně odpočívat a poslouchat pohádky v po-

Mateřská škola

rostla o 10 nových malých školáčků, kteří po odchodu loňských předškoláků do místní „základky“ navýšili počet třídy na 23. Mezi naše nováčky patří A. Kurková, V. S. Husáková, J. Víšek, S. Faltysová, M. Ďuráčová, M. Zunt, F. Štorek, T. Hájek, M. Věrová a E. Hánělová. S dětmi pracují dvě paní učitelky. Jako každoročně zařadíme mezi nadstandardní a doplňkové aktivity předškolního vzdělávání kurz keramiky, cvičení předškolních dětí v TJ Sokol, hru

Hrajeme pohádku "O veliké řepě" u paní učitelky Janecké.

Canisterapie - s Eliškou a psí společníci Bárou.

Příprava jablečného kompotu.

Náš tým - 1. září 2015

stýlkách s novými lůžkovinami.

Panu Janeckému děkujeme za instalaci nového dřevěného obložení pískoviště tak, aby bylo funkční a bezpečné pro hry dětí.

Jedním z hlavních záměrů předškolního vzdělávání v letošním školním roce bude péče o jazykové schopnosti dětí, řečový projev a o vytváření základů pro gramaticky správnou řeč. Důležitým aspektem bude též budování tolerance, ohleduplnosti a snášenlivosti dětí, poté i dodržování daných pravidel chování. Předškolní vzdělávání bude orientováno i technickým směrem s využitím pomůcek, stavebnic a rukodělného koutku. Pro podporu imunitního systému budeme podnikat každodenní vycházky do blízkého či vzdálenějšího okolí školky taktéž za podpory preventivních programů.

Od září letošního roku se nám opět třída dětí roz-

na flétničky a „Zdravé cvičení“ s GYMY - OVERBALLY, plavecký výcvik, výlety, exkurze a další aktivity.

Začátek školního roku byl vzhledem k adaptaci těch nejmladších doplněn již tradiční canisterapií s návštěvou Elišky Švihlové a její psí společnice Báry.

Záříjová rodičovská schůzka se nesla v duchu organizace školního roku 2015/2016 a současně též formou besedy s maminkami nových školáčků a jejich výchovnými potřebami za odborné intervence paní učitelky. Rodičům se dostalo ochutnávky chutných pomazánek, které děti dostávají ke svým svačinkám. Na závěr nás všechny čekala chvilka artefietiky „Dívej se, tvoř a povídej“, na kterou jsme navázali s dětmi.

Krásný školní rok všem přeje **Dagmar Straková**

Třídění odpadů v obci

V tomto článku vás seznámím s možnostmi třídění odpadů z domácností v obci Tisová. Jak, kam a kdy je možné třídění odpad uložit a za jakých podmínek. Dozvíte se četnost svozových dnů a k čemu slouží jednotlivé kontejnery. Doufám, že už nenastane situace, kdy do kontejneru je vložen nevhodný odpad, anebo volně pohozen v obci či v různých částech katastrálního území obce Tisová. Směsný komunální odpad patří do popelnice, které jsou vyváženy jednou za 14 dní od rodinných domů. Povinností občanů je včasné zaplacení poplatků za odpad a také vylepení známky na popelnici. Kontejnery na plast a tetrapack jsou žluté a sem je možné vložit plasty, krabice od nápojů a polystyren. Svaz se provádí 21x za rok.

Kontejnery na barevné sklo jsou zelené a zde je možné vhodit veškeré barevné sklo. Na bílé sklo jsou určeny kontejnery bílé. Sem patří jen bílé sklo včetně tabulového skla. Nepatří sem autoskla ani tabulové sklo s drátěnou mřížkou. Četnost odvozu barevného a bílého skla je jednou za čtvrt roku. Mobilní svaz odpadu je prováděn dle zákona dvakrát za rok. Letos byl proveden 3. června a 7. října od autobusových zastávek. Zde je možné odevzdat baterie všeho druhu, oleje, plechovky se zbytky barev, ředidel a jiných škodlivin. Dále zářivky, výbojky, léky a pneumatiky bez disků.

Sběr starého železa je prováděn jednou ročně v měsíci dubnu místními hasiči. Železo je nutné přivážet k obecním cestám. Sbor dobrovolných ha-

sičů zajišťuje sběr papíru a elektrozařízení, a to dvakrát ročně v měsíci dubnu a září v hasičské zbrojnici v Tisové. Za papír se považují noviny, časopisy a kartony. Elektrozařízení jsou veškeré elektro spotřebiče z domácností, například lednice, mrazáky, televizory, monitory, počítače, pračky, el. sporáky, el. sekačky další drobné elektrospotřebiče.

Bioodpad je možné uložit nejlépe do svých domovních kompostů nebo do velkých kontejnerů na bioodpad, které jsou umístěny v obci od března do listopadu v době rostoucí vegetace. Další velký kontejner je umístěn u hřbitova a je určen jen pro odpad ze hřbitova. Odvoz těchto kontejnerů probíhá v průběhu roku dle naplnění. *dále na str. 3*

Setkání pětaticátníků

V pondělí 31. srpna se sešli tři kamarádi u Synků, aby oslavili svá 80. výročí narození. Jaroslav Pánek (55), Josef Synek (116), Jan Černín (28). Po úvodním „Živjót“ se „seknici“ nesla příjemná atmosféra s řadou vzpomínek na časy současné i minulé. **-ve-**

Zařadte se do registru dárců kostní dřeně

Vážení spoluobčané, nemoc s názvem akutní forma leukémie si vyžaduje transplantaci kostní dřeně. Čas je bohužel neúprosný. Proto je nezbytné, aby se registr dárců, který v České republice doslova zeje prázdnotou, rozšířil hlavně o mladé lidi ochotné pomoci zachránit život jinému člověku.

Při různých společenských akcích občas dochází k zápisu dobrovolníků do registru dárců kostní dřeně. I já se na vás obracím s prosbou o pomoc. Vy, kteří se ještě rozmyslíte stát se dárcem kostní dřeně, neváhejte a přihlaste se v nejbližší nemocnici na zkušební rozbor krve, pomůžete tak někomu z dalších lidí, kteří nedočkavě čekají na svého dárce.

Nejvhodnějšími pro vstup do registru dárců kostní dřeně jsou lidé ve věku od 18 do 35 let. Mohou to být třeba i vaše děti, jejich kamarádi apod. Ti starší musejí za vstup zaplatit 1500 Kč a při zá-

pisu do registru doložit potvrzení o zaplacení zmíněného poplatku. Tato částka slouží k úhradě rozboru krve, který je při vstupu do registru nezbytný. Zdravotní pojišťovny totiž rozbor krve nehradí. Těm mladším rozbor zaplatí nadace, ti totiž zůstávají dlouho v registru, takže se to více vyplatí.

Při vstupu do registru jsou dobrovolníkovy odebrány 2 ml krve, poté vyplíse krátký dotazník. Dárce se stává bohužel jen každý 120. člověk. Proto je třeba registr naplnit, aby „bylo kam sáhnout“. Nikdo totiž nevíme, zda někdo z nás či našich blízkých nebude tuto pomoc potřebovat.

Medicína se neustále zdokonaluje, tedy i samotný odběr kostní dřeně. Provádí se dvěma způsoby, a to buď v narkóze odběrem z páne (metoda se používá již zřídka) nebo přímo ze žíly dárce a je nebolestivý. Podrobnější informace najdete na internetu.

Vojtěch Eliáš

Letos základní školu v Tisové navštěvuje 24 žáků

Potůčku, sbohem, sbohem, lese, jdeme se učit násobilku. Až budeme mít volnou chvíli, zas rádi k tobě vrátíme se.

Základní škola

budou tento jejich významný den připomínat. Do nového školního roku přejí všem školákům, aby

se jim ve škole líbilo, aby do školy chodili s radostí a elánem, aby byli se svou školní prací spokojeni a domů si odnášeli spoustu pěkných zážitků a vědomostí.

Naše škola je i v tomto školním roce dvoutřídní s pěti postupnými ročníky. Letos ji navštěvují celkem 24 žáci. Třídní učitelkou první třídy (1. a 2. postupný ročník) je Eva Růžičková. Mgr. Adéla Pokorná je třídní učitelkou druhé třídy (3., 4. a 5. ročník). O děti v družině se stará vychovatelka Jana Koukolová. O pořádek dbá paní Hana Křížová.

I na tento školní rok máme připravenou spoustu školních i mimoškolních akcí, na které se všichni už těší.

V pátek 25. září se vypravily menší děti do divadla v mateřské škole. Tam spolu se školkovými dětmi shlédly pohádku Sněhurka a jablíčko. Pohádka se všem moc líbila.

Další akcí bude 20. října výlet do České Skalice na interaktivní program - Textilní řemesla aneb Jak krtek ke kalhotkám přišel - připravený pro žáky prvního stupně ZŠ v muzeu B. Němcové. Na výlet pojedeme spolu se žáky z Českých Heřmanic.

Eva Růžičková

Vodné a stočné

Zastupitelé obce schválili navýšení Stočného od 1.1. 2015 o 3,- Kč na 1 kubíku odpadní vody, a to z 30,- Kč na 33,- Kč za kubík odpadní vody. Navýšení vodného schváleno nebylo a cena vodného zůstala pro rok 2015 ve výši 25,- Kč za kubík vody. V současné době je cena vody v naší obci o 9,- Kč nižší,

než ve Vysokém Mýtě nebo v Českých Heřmanicích.

V současné době se na OU připravuje vyhotovení nových „Smluv na vodné a stočné“ dle nového zákona o Vodovodech a kanalizacích č. 275/2013, a to s jednotlivými vlastníky nemovitostí.

Třídění odpadů v obci

Dokončení ze strany 2

Občané obce Tisová, Zaháje a Bžundova mají možnost přivést odpad z domácností do sběrných dvorů ve Vysokém Mýtě. Obecní úřad má smlouvu s městem Vysoké Mýto o převzetí těchto odpadů. Občanům obce je umožněno na základě potvrzení o trvalém pobytu uložit odpad zdarma do těchto dvorů a následně bude přefakturován úřadu v Tisové. Zpoplatněn odpad v těchto dvorech bude podnikatelům z obce. Těm bude po zaplacení vystaven daňový doklad. Odpady, jako jsou stavební suť, cihly, kámen, tašky, sanitární keramika, pneumatiky apod., bude umožněno uložit ve sběrných dvorech i fyzickým osobám za poplatek, který si hradí hotově každý sám dle sazebníku dvora. Nutné je dodržování řádu sběrného dvora a řídit se pokyny obsluhy, včetně dodržování otevírací doby. Například na občana a den je přijímáno max. 200 kg odpadů. Okna je nutné vysklít a nábytek rozebrat na díly.

Doufám, že v tomto článku je vše podstatné o nakládání s odpady a již se nebudou opakovat situace o špatném zařazení odpadů do kontejnerů, nebo o uložení odpadů mimo určená místa. Děkuji vám, občanům, za správné nakládání s odpadem a v případě jakýchkoli dotazů a nejasností jsem vám připraven odpovědět nebo jinak pomoci.

Josef Pánek, místostarosta obce

Svatba v tisovské kapli

Po několika desetiletích si v tisovské kapli řekla v sobotu 12. září 2015 své satební ANO dvojice Tereza Kučerová a Víťa Němec. Po obřadu a gratulacích satebních hostů byl u kaple přistaven kočár s koňmi, který novomanžele (oklikou po obci) přivezl před Kulturní dům, kde byli již připraveni jejich kamarádi, aby jim uspořádali „Bránu“. Zde si novomanželé při několika úsměvných úkolech vyzkoušeli, jak jim to bude v životě klapat. Na závěr bylo novomanželům předneseno veršované přání. Na tuto společenskou akci se vedle satebčanů přišla podívat řada jak místních, tak přespolních občanů. Věříme, že tato dvojice dala příklad ostatním zájemcům o uspořádání satebního obřadu v místní kapli a tímto začala nová tradice v naší obci. Novomanželům přejeme hodně štěstí na společné cestě životem.

Michal Kurka

Blíží se mimořádná valná hromada

Jako každý rok bych chtěla poděkovat tisovským občanům za trpělivost a shovívavost při konání diskotéky Tisovského léta. Letos bylo o jednu diskotéku kratší, ale zase byly velmi teplé noci. Účastníci vyhledávali ke svým hrátkám různá zákoutí i v blízkosti domů, což se bohužel nedá uhlídat.

Školní a školkové děti budou opět chodit cvičit, datum ještě upřesníme. Začne i stolní tenis s panem Lipenským.

Na 9. října od 19.00 hodin na malém sále obecního úřadu je naplánovaná mimořádná valná hromada. Bude se schvalovat nový název TJ a úprava stanov dle nového občanského zákoníku. Pozvánka i s programem je vyvěšena ve vývěsce TJ Sokol. Prosim vás o účast.

Něco z činnosti: Odehrál se turnaj ve vybíjené, ve volejbale, volejbalisté uspořádali dětský den, plánujeme zájezd na dětskou lední revue do Pardubic. V areálu byly dokončeny nátěry laviček, stolů a altánů, vyměněny palubky na pohledu podia. Nová chladirna na jiném místě splnila naše očekávání. Doufám, že nejenom za sebe mohu říci, že letošní rok se vydařil. Přejí vám krásný a ničím nerušený podzim.

Anna Javůrková

Vyrozumění občanů - SMS Brána

Obecní úřad zavedl (po schválení Zastupitelstvem obce) posílání SMS zpráv na mobilní telefony občanů obce. Věříme, že se tento způsob zaslání zpráv (různého druhu) osvědčil. Pouze upozorňuji, že zprávy jsou zaslány pomocí internetového programu a nelze na ně od občanů zpět na OU odpovídat. Pokud má ještě někdo zájem o zaslání SMS zpráv tímto způsobem, může se přihlásit na Obecní úřad.

Sbírka na opravu varhan v kapli

Ke srazu rodáků v letošním roce schválilo Z.O. uspořádání Veřejné sbírky na opravu varhan v místní kapli. Sbírka byla schválena úřadem Pardubického kraje. K dnešnímu dni je na bankovním účtu částka cca 65.000,- Kč. Všem dárcům srdečně děkujeme. Obec obdržela dotaci na opravu varhan a lavic ve výši 258 tis. Kč. Celkové náklady na plánovanou opravu interiéru v letošním roce jsou vyčísleny na částku 390 tis. Kč.

V současné době je dokončena oprava varhanní skříně, celého kůru a lavic a natěrači dávají interiéru kaple nový barevný kabát. Rádi bychom celou opravu stihli do začátku vánočního období a uspořádali adventní koncert.

-ve-

Tisovští v hasičských soutěžích

Okrsková soutěž hasičů se konala v sobotu 30. května ve Vračovicích - Orlov. Soutěž se zúčastnil rekordní počet jedenácti družstev mužů a devíti družstev žen. Tisovské družstvo žen skončilo na krásném 2. místě a družstvo mužů skončilo čtvrté. Další družstvo mužů z Tisové obsadilo osmé místo.

V obou kategoriích vyhrála družstva z Voděrad. Soutěžní družstva žen i mužů z Tisové se zúčastnila dne 22. srpna v obci Tyništka soutěže v požárním útoku. Družstvo mužů obsadilo páté místo a družstvo žen s přehledem zvítězilo! Další hasičská

Hasiči

soutěž se konala 5. září v obci Hrušová. V netradičním požárním útoku družstvo mužů z Tisové

bylo v konečném pořadí hodnoceno na 3. místě. Další 3. místo obsadilo družstvo mužů z Tisové v soutěži pořádané v sobotu 19. září v Říčkách. Věřím, že i nadále se bude družstvům žen i mužů z Tisové dařit obsazovat přední místa v hasičských soutěžích. Ještě jednou touto cestou děkuji soutěžícím za přípravu a reprezentaci hasičů i obce Tisová na hasičských soutěžích.

Josef Pánek, starosta SDH

Stolní tenis v Tisové

Chtěl bych trochu více představit moji práci s dětmi v rámci zájmového kroužku stolního tenisu v tělocvičně v Tisové.

Já sám jsem hrával aktivně stolní tenis s určitými přestávkami 40 let v několika oddílech, naposledy za Orel Vysoké Mýto. Ze zdravotních důvodů jsem aktivně přestal hrát v minulém roce. Protože mám stolní tenis rád, rozhodl jsem se založit zájmový kroužek stolního tenisu v obci Tisová.

S dětmi, které mají zájem o stolní tenis, se scházíme v místní tělocvičně každý čtvrtek mezi 16. a 17.30 hodinou. Chodí sem kluci a holky ve věkovém rozmezí 7 - 11 let. Tento věk je, zdá se, ideální pro děti, které se později chtějí tomuto sportu věnovat. Je sice velký problém s některými dětmi, které jsou trochu živější, pracovat a zaujmout je tak, aby udržely pozornost a trpělivě pilovali jednotlivé úder, ale ty, které to nebaví, samy přestaly chodit.

Sport

S činností stolního tenisu jsem začal v září loňského roku a sezonu jsme ukončili ke konci dubna.

Pokračovat zase budeme od září letošního roku. V současné době dochází tak 6 - 8 dětí převážně dívek. Mezi nejšikovnější patří Michal Kurka, Maruška Eliášová a Sára Javůrková. Dále na tréninky dochází Tomáš Kurka, Michaela Hübschová, Kateřina Popelková, Filip Hornýš a Marek Šalda, který mě pomáhá s tréninkem mladších dětí.

Během dvou let bych chtěl založit oficiální oddíl stolního tenisu. Doufám, že ti nejlepší vydrží i příští rok a budeme moc jezdit na okresní soutěže a poměřovat se s dětmi ostatních oddílů. Úzkou spoluprací předpokládám s oddílem Orel Vysoké Mýto. V tomto očekávám velkou pomoc zejména rodičů dětí. Děkuji všem za podporu, zejména místnímu Sokolu. V současnosti máme tři mobilní stoly, což je zatím postačující.

Vladimír Lipenský